

Ματωμένα Χριστούγεννα στην Κρήτη τοῦ 1821

Τό χωριό Θέρισσος τῆς ἐπαρχίας Λασηθίου Κρήτης εἶναι ἓνα χωριουδάκι, τόσο ἄσημο, ὅσο καί ἄγνωστο. Δέν εἶναι καταγεγραμμένο οὔτε στά ἐπίσημα «Δίπτυχα» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κι ὅμως, αὐτό τό τόσο ἄσημο χωριουδάκι, εἶναι βαμμένο μέ νεο-μαρτυρικό αἷμα, μιᾶς ἄγνωστης νεο-μάρτυρος, πού μαρτύρησε ἐκεῖ, ἀνήμερα τῶν Χριστουγέννων, τοῦ ἔτους 1821, ἔτους κηρύξεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνεγερσίας. Πρόκειται γιά τήν «ἀσήμαντη» νεάνιδα Χρυσή Τσεπέτη ἢ Τσεπετάκη, ἡλικίας περίπου 18-20 ἐτῶν. Μιά ἀπλή κοπέλλα, πού κόσμημά της, μαζί μέ τήν σωματική της ἀγνότητα καί ὠραιότητα, ἦταν ἡ ἀγνή καί θερμή πίστη της. Ἀγνοοῦνται τά γενεαλογικά στοιχεῖα της.

Στίς 25 Δεκεμβρίου, Χριστούγεννα δηλαδή, τοῦ 1821, ὁ αἰμοχαρῆς καί ἀδίστακτος Τοῦρκος κατακτητής Ναήρ πασᾶς, ἔμπαινε θριαμβευτής μέ τό στρατό του στό χωριουδάκι αὐτό, γιά νά τό γνωρίσει ἀπό κοντά. Τήν ὥρα ἐκείνη, ἀτυχῶς (;), ἡ ἀγνή Χρυσή βρισκόταν στόν ὄντά τοῦ σπιτιοῦ της, ἀσχολούμενη μέ κάποιο οἰκιακό ἔργο. Ἀποτραβήχτηκε μέσα μόλις τούς ἀντιλήφθηκε, ἀλλ' ἦταν ἀργά γιά αὐτήν. Ὁ Ναήρ πασᾶς, πρόφθασε καί τήν εἶδε καί ἐτρώθη ἡ καρδιά του μέ ἔρωτα σατανικό. Σταμάτησε μπροστά στό σπίτι της καί - ἐπειδή ἡ νεαρή Χριστιανή δέν ἄκουγε τίς φωνές του, πού τήν καλοῦσε νά κατέβει - ἔδωσε διαταγή στους ἄνδρες του νά παραβιάσουν τήν πόρτα καί, ἀφοῦ ἐρευνήσουν τό σπίτι, νά τήν βροῦν καί νά τήν ἀρπάξουν, φέροντάς την διά τῆς βίας μπροστά του. Ὁπερ καί ἐγένετο. Ὁ πασᾶς, ἀρχικά μέ κολακεῖες, γλυκόλογα καί ταξίματα πολλά, κατόπιν δέ μέ ἀπειλές βασάνων καί θανάτου, προσπάθησε νά τήν κάνει νά τουρκέψει καί ἔτσι νά τήν παντρευτεῖ. Ἡ μάρτυς ἀντιστάθηκε σθεναρά καί τόν ἀπογοήτευσε. Τότε ἐκεῖνος, ἔδωσε διαταγή νά τήν θανατώσουν, ἀλέθοντάς την μέ τήν μυλόπετρα μέσα στό παρακείμενο ἐλαιοτριβεῖο (κοινῶς λιοτρύβι) τοῦ χωριοῦ. Ἡ νέα δέν δείλιασε, οὔτε ὀπισθοχώρησε στό ἄκουσμα τῆς φορικτῆς ἐκτελέσεως· παρέμεινε πιστή ἕως τέλους. Κι ἔτσι οἱ Τοῦρκοι τήν ἐπολτοποίησαν μέσα στό λιοτρίβι μέ τήν μυλόπετρα, στέλνοντάς την Μάρτυρα εἰς τάς χεῖρας τοῦ Τεχθέντος Παιδίου Νέου, τοῦ πρῶ ἀιώνων Θεοῦ.

Σήμερα, σώζεται τό σπίτι τῆς Ἁγίας, μαζί μέ τό λιοτρύβι καί τήν μυλόπετρα. Ὑπάρχουν μάλιστα καί σχετικές ἐπιγραφές, δηλαδή πινακίδες, πού μαρτυροῦν τό γεγονός.

Εἶναι ἀπορίας ἄξιον, τό ὅτι δέν εἶναι γραμμένο τό ὄνομα καί ὁ τρόπος μαρτυρίου τῆς Χρυσῆς Τσεπέτη στόν ἐπίσημο κατάλογο τῶν Κρητῶν Ἁγίων Νέο-μαρτύρων, πού συνέταξε ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κυρός Τίτος Συλιγγαρδάκης. Ἡ ἀπορία μου δέ αὐτή εἶναι μεγαλύτερη, ἀπ' τό ἐξῆς γεγονός: ὅτι τήν 1η Μαΐου 1826, δηλαδή πέντε χρόνια περίπου ἀργότερα ἀπό τήν Χρυσή, θανατώθηκε ἀπό πυροβολισμό Τούρκου χωροφύλακα, στό χωριό Φουρνῆ Μεραμβέλλου Κρήτης, ἡ ἐπισήμως τιμωμένη – καί μέ ἀκολουθία μάλιστα καί ἀγιογράφηση εἰκόνων - Ἁγία Μαρία ἡ Μεθυμοπούλα (δηλαδή Μεθυμάκη). Ἦταν ἴδιας ἡλικίας, πίστεως καί ἀγνῆς ὠραιότητος ψυχῆς καί σώματος μέ τήν Χρυσή καί μαρτύρησε μέ ἕναν ἀπλό πυροβολισμό ἑνός Τούρκου χωροφύλακα, ἐπειδή κι αὐτή ἀρνήθηκε τίς σατανικές ἐρωτικές προτάσεις του. Αὐτή λοιπόν ἡ Ἁγία Μαρία, πού μαρτύρησε, ὄχι μόνο μετά τήν Χρυσή, ἀλλά καί μέ τελείως ἀνώδυνο θάνατο, τιμᾶται ἐτησίως καί ἐπισήμως – καί δικαίως βέβαια – καί ἡ Χρυσή, πού προηγήθηκε αὐτῆς καί εἶχε τέτοιο φρικτό καί ἐπώδυνο μαρτύριο, ἀγνοεῖται παντελῶς; Κύριος οἶδεν διατί. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης ἴσως ξέρει.

Πάντως, τώρα πού τά Χριστούγεννα πλησίασαν, ἡ μέν ἀγνωστη Ἁγία Χρυσή, πού μαρτύρησε τέτοια μέρα, ἀγάλλεται μετά τοῦ Ἐνανθρωπήσαντος Δεσπότη Χριστοῦ, τοῦ Νυμφίου τῆς ψυχῆς της, ἐμεῖς δέ, ἡ σύγχρονη στρατευομένη Ἐκκλησία, μᾶλλον θά παραδώσουμε «λευκή κόλλα» στό διαγώνισμα πού μᾶς βάζει ὁ Δεσπότης μας Χριστός, μέ τό πικρό καί ἀναπάντητο ἐρώτημά Του: **«Πλὴν, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἐλθὼν, ἄρα εὐρήσῃ τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;»**

25 Δεκεμβρίου 1821: Ματωμένα Χριστούγεννα στην Κρήτη, μέ θύμα καί σφάγιο μιᾶ ἀγνωστη καί ἀσήμαντη - ἴσως καί ἀγράμματα - νεάνιδα, πού δέν «ἐκλινε γόνυ τῆ Βάαλ» τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

25 Δεκεμβρίου 2020: Χριστούγεννα χωρίς Χριστό, στην Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Διότι, ὅπως ὁ Κύριος «Ἰησοῦς Χριστός, ὁ αὐτός» καί τό 1821 καί σήμερα, κατά τόν ἴδιο τρόπο καί ὁ Διάβολος, «ὁ αὐτός» καί τότε, μέ τήν μορφή τοῦ Ναήρ πασαῖ, ἀλλά καί τώρα μέ τήν μορφή τοῦ σημερινοῦ ἄρχοντος – «τυράννου» τῆς Ἑλλάδος, «ἐπεὶ τό ρῆμα αὐτοῦ ὑπερίσχυσε». Ἡ Χρυσή Τσεπέτη, τέτοια μέρα ἦταν πού ἔχυσε

σπονδή τό αἷμα της γιά τόν Κύριο Ἰησοῦ, «τόν ἐν Σπηλαιῶ Γεννηθέντα καί ἐν Φάτνῃ Ἀνακλιθέντα, διά τήν ἡμῶν σωτηρίαν». Ὁ Χριστός τότε, «ἐλθών», θά βρῆκε ἀσφαλῶς «τήν πίστιν ἐπί τῆς γῆς», ἔστω τῆς κρητικῆς αὐτῆς ὑπαίθρου. Σήμερα, «ἐλθών», θά βρεῖ τήν ἀπιστίαν καί ὄχι τήν πίστιν ἐπί τῆς Ἑλλάδος· τήν χλιαρότητα καί τόν συμβιβασμό μέ τούς «Ἀρχοντας λαῶν, οἵτινες συνήχθησαν κατά τοῦ Κυρίου καί κατά τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ». Καί ἔτσι, «τῷ ἀγγέλῳ» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί πᾶσι τοῖς ἄρχουσι, θά εἰπεῖ ὅτι «**μέλλω σε ἐμμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου**» ὡς χλιαρόν καί χλιαρούς. Τόσον εἰς ἐνικόν, ὅσον καί εἰς πληθυντικόν ἀριθμόν. «**Πολλά γάρ πταίομεν ἅπαντες**».

Εὐχομαι, ἀπό τά κατάβαθα τῆς ψυχῆς μου, τό αἷμα τῆς Χριστουγεννιάτικης Νεομάρτυρος, νά πνίξει τόν «διώκτην τύραννον», τοῦ ὁποῦ «τό ρῆμα ὑπερίσχυσε», σὺν πάσῃ τῇ πομπῇ αὐτοῦ. Πά μᾶς δέ, ἡ θυσία της, νά γίνεῖ ἀφορμή μετανοίας καί Θεοῦ Ἐλέους. Ἀμήν!

Ἄγία τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπέρ ἡμῶν!

Χριστούγεννα 2020

Μέ θλίψη ψυχῆς
Μοναχός **Νεκτάριος**

**Κελλίον Ἁγίου Νικολάου Μπουραζέρη
Μονῆς Χιλανδαρίου, Καρυαί–ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ**

Ὑστερόγραφο:

Ὁ καθένας ἀντιλαμβάνεται, νομίζω, ὅτι τό καταγραφέν μαρτύριο ἀποτελεῖ σταγόνα στόν ὠκεανό τῶν μαρτυρίων τῶν Νέων ἀλλά καί – γιάτί ὄχι – τῶν παλαιῶν τοῦ Χριστοῦ Μαρτύρων. Ὁ μαρτυρικός ἐκκλησιαστικός μας κατάλογος γέμει Ἁγίων πάσης ἡλικίας, φύλου, τάξεως καί κατηγορίας. Μήν ξεχνᾶμε ἄλλωστε, ὅτι κάθε ἑορτή Χριστουγέννων, εἶναι ἐξ ἀρχῆς αἱματοβαμμένη ἀπό τήν σφαγή τῶν 14.000 ἀκάκων νηπίων, τῶν ὑπό Ἡρώδου ἀναιρεθέντων. Ἱστορία πού ἐπαναλαμβάνεται καί ξαναζει στά καθ' ἑκάστην θανατούμενα ἀγέννητα ἔμβρυα, ὑπό συγχρόνων ἰατρῶν, διαδόχων τοῦ Ἡρώδου.